

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
بخش اول: نهاد دعوى متقابل در دیوان بین‌المللی دادگستری ۱۷	
فصل اول: بررسی مفهومی و تطبیقی دعوى متقابل در حقوق داخلی..... ۱۹	
گفتار اول: مفهوم و ماهیت دعوى متقابل در سیستم‌های حقوقی داخلی..... ۱۹	
بند اول: مفهوم دعوى ۲۰	
بند دوم: مفهوم دعوى متقابل ۲۱	
بند سوم: ماهیت دعوى متقابل ۲۴	
گفتار دوم: مطالعه تطبیقی سیستم‌های حقوقی داخلی ۲۵	
بند اول: دعوى متقابل در حقوق ایران ۲۶	
۱-قواعد آیین دادرسی مدنی تا قبل از سال ۱۳۷۹ هجری شمسی..... ۲۶	
۲-قانون آیین دادرسی مدنی سال ۱۳۷۹ هجری شمسی ۲۸	
بند دوم: دعوى متقابل در حقوق فرانسه ۳۲	
بند سوم: دعوى متقابل در حقوق انگلستان ۳۴	
فصل دوم: دعوى متقابل در مراجع قضایی بین‌المللی ۳۷	
گفتار اول: دعوى متقابل در داوری بین‌المللی ۳۸	
بند اول: دیوان دائمی داوری ۳۹	
۱-ویژگی سازمانی دیوان دائمی داوری ۳۹	
۲-عملکرد دیوان دائمی داوری در مواجه با دعوى متقابل ۴۰	
بند دوم: دیوان داوری ایران-آمریکا ۴۴	
۱-ویژگی سازمانی دیوان داوری ایران-آمریکا ۴۴	
۲-رویکرد دیوان داوری ایران-آمریکا در خصوص دعوى متقابل ۴۶	
گفتار دوم: دعوى متقابل در دادگستری بین‌المللی ۴۹	
بند اول: دیوان دائمی دادگستری بین‌المللی ۵۰	
۱-دعوى متقابل در قواعد آیین دادرسی دیوان در سال ۱۹۲۲ ۵۰	
۲-دعوى متقابل در قواعد آیین دادرسی سال ۱۹۳۶ ۵۱	
بند دوم: دیوان بین‌المللی دادگستری ۵۴	
۱-قواعد آیین دادرسی دیوان بین‌المللی دادگستری در سالهای ۱۹۷۲ و ۵۵	

۶ دعاوی متقابل در رویه قضایی...

۲-قواعد آیین دادرسی دیوان در سال ۱۹۷۸	۵۶
۳-اصلاح ماده ۸۰ قواعد سال ۱۹۷۸ در سال ۲۰۰۰	۵۷
فصل سوم: ماهیت و اهداف دعوى متقابل در دیوان بین‌المللی دادگستری	۵۹
گفتار اول: مفهوم و ماهیت دعوى متقابل در دیوان بین‌المللی دادگستری	۶۰
بند اول: بررسی مفهومی دعوى متقابل	۶۰
۱-افتراق دعوى متقابل و ادعای متقابل در دیوان بین‌المللی دادگستری	۶۴
۲-افتراق دعاوی متقابل و تهاتر	۶۶
بند دوم: ماهیت دعوى متقابل	۶۸
۱-کارهای مقدماتی تجدیدنظر در قواعد آیین دادرسی	۶۸
۲-نظریه دعوى متقابل به عنوان یک دفاع ماهیتی	۷۰
۳-رد نظریه دفاع ماهیتی دعوى متقابل در قضیه زنوساید بوسنی	۷۱
۴-تبیعت دیوان در حمایت از تبعی بودن دعوى متقابل	۷۳
گفتار دوم: اهداف پذیرش دعوى متقابل در دیوان بین‌المللی دادگستری	۷۵
بند اول: صرفه جویی در زمان دیوان بین‌المللی دادگستری	۷۶
بند دوم: دعوى متقابل مکانیسم اجرای عدالت	۸۰
فصل چهارم: ساز و کار طرح دعوى متقابل در دیوان بین‌المللی دادگستری	۸۵
گفتار اول: شرایط شکلی طرح دعوى متقابل	۸۵
بند اول: طرح دعوى متقابل در لایحه متقابل	۸۵
۱-کارهای مقدماتی تجدید نظر در قواعد آیین دادرسی دیوان	۸۶
۲-رویکرد شکل گرایی دیوان در طرح دعوى متقابل	۸۸
۳-اصلاح در دعوى متقابل	۹۱
۴-ابهام در دعوى متقابل	۹۳
بند دوم: حق طرفین دعوى متقابل در تعداد لوایح کتبی یکسان	۹۴
۱-نقض اصل برابری طرفین اختلاف در قواعد آیین دادرسی	
دیوان تا قبل از سال ۲۰۰۰	۹۴
۲-اصل برابری طرفین اختلاف در قواعد آیین دادرسی دیوان در سال ۲۰۰۰	۹۵
بند سوم: برگزاری جلسات استماع شفاهی	۹۷
۱-نقضان قواعد آیین دادرسی تا قبل از سال ۲۰۰۰	۹۷

فهرست مطالب ۷

۲-استماع دادرسی در قواعد سال ۲۰۰۰.....	۹۸
۳-تصمیم دیوان بدون برگزاری جلسات استماع دادرسی.....	۱۰۰
گفتار دوم: خاتمه دعوى متقابل در دیوان.....	۱۰۳
بند اول: صدور قرار دعوى متقابل در قضایای ترافعی.....	۱۰۳
۱-پذیرش دعوى متقابل در شکل قرار.....	۱۰۴
۲-محدودیت پذیرش دعاوی متقابل در رسیدگی ترافعی.....	۱۰۵
۳-عدم طرح دعوى متقابل در رسیدگی مشورتی.....	۱۰۷
بند دوم: انصراف از دعوى متقابل.....	۱۰۹
۱-انصراف از دعوى متقابل توسط خواهان دعوى متقابل.....	۱۰۹
۲-انصراف دعوى متقابل در نتیجه انصراف دعوى اصلی.....	۱۰۹

بخش دوم: شرایط پذیرش دعاوی متقابل در دیوان بین المللی دادگستری.....	۱۱۳
فصل اول: صلاحیت دیوان بین المللی دادگستری در دعوى متقابل.....	۱۱۵
گفتار اول: مبانی احراز صلاحیت دیوان در دعوى متقابل.....	۱۱۵
بند اول: لزوم احراز صلاحیت دیوان در دعوى متقابل.....	۱۱۵
بند دوم: دکترین حقوقی ارتباط مبنای صلاحیتی دعوى متقابل با دعوى اصلی.....	۱۱۷
۱-دکترین حقوقی مبنای صلاحیتی مستقل دعوى متقابل از دعوى اصلی.....	۱۱۸
۲-دکترین حقوقی لزوم مبنای صلاحیتی یکسان دعوى متقابل با دعوى اصلی.....	۱۱۸
بند سوم: رویکرد دیوان در مواجه با مبنای صلاحیتی دیوان در دعوى متقابل.....	۱۱۹
۱-احراز صلاحیت دیوان در دعوى اصلی.....	۱۲۰
۲-لزوم منطقی مبنای صلاحیتی یکسان دعوى متقابل با دعوى اصلی.....	۱۲۲
گفتار دوم: ایرادات مقدماتی به صلاحیت دیوان در دعوى متقابل.....	۱۲۳
بند اول: موضع دیوان در خصوص غیرمقدماتی بودن ایرادات مقدماتی.....	۱۲۴

۸ دعاوی متقابل در رویه قضایی...

بند دوم؛ پذیرش ایرادات مقدماتی در مرحله ماهیتی.....	۱۲۶
بند سوم؛ عدول دیوان از موضع غیرمقدماتی بودن ایرادات مقدماتی.....	۱۲۷
گفتار سوم؛ صلاحیت دیوان نسبت به دولتهاي ثالث.....	۱۳۳
بند اول؛ ضرورت اطلاع دعوى متقابل به دولتهاي ثالث.....	۱۳۳
بند دوم؛ حق ورود ثالث در دعوى متقابل طبق مادههای ۶۲ و ۶۳ اساسنامه.....	۱۳۵
بند سوم؛ ضرورت حضور دولت ثالث در دعوى اصلی.....	۱۳۶
فصل دوم؛ مبناهای صلاحیت دیوان در دعوى متقابل.....	۱۴۰
گفتار اول؛ مبنای صلاحیتني توافق خاص.....	۱۴۰
بند اول؛ دکترین حقوقی طرح دعوى متقابل بر مبنای صلاحیت توافق خاص.....	۱۴۱
بند دوم؛ موضع دیوان در مواجه با مبنای صلاحیتی توافق خاص.....	۱۴۲
گفتار دوم؛ مبنای استفاده از حق شرط در معاهدات لازم الاجرا.....	۱۴۴
بند اول؛ اولویت حق شرط مندرج در قرارداد خاص در معاهدات لازم الاجرا.....	۱۴۵
بند دوم؛ قضیه سکوهای نفتی.....	۱۴۶
بند سوم؛ نظریه قاضی هیگینز.....	۱۴۸
بند چهارم؛ تقابل یا همسویی نظر قاضی هیگینز با رویه قضایی دیوان.....	۱۵۰
گفتار سوم؛ اعلامیه شرط اختیاری	۱۵۳
بند اول؛ انواع اعلامیه شرط اختیاری	۱۵۳
بند دوم؛ رویکرد دیوان در دعوى متقابل	۱۵۴
گفتار چهارم؛ اصل صلاحیت معوق	۱۵۶
بند اول؛ بررسی مفهومی اصل صلاحیت معوق	۱۵۶
بند دوم؛ پذیرش اصل صلاحیت معوق در رویه قضایی دیوان	۱۵۷
بند سوم؛ اصل صلاحیت معوق در دعوى متقابل	۱۶۰
فصل سوم؛ لزوم ارتباط مستقیم بین دعوى متقابل و دعوى اصلی	۱۶۳
گفتار اول؛ شرط ارتباط مستقیم در رویه قضایی دیوان دائمی بین المللی دادگستری	۱۶۳
بند اول؛ قضیه کارخانه کورزو	۱۶۳

۹ فهرست مطالب

بند دوم: کارهای مقدماتی تنظیم قواعد آیین دادرسی دیوان در سال ۱۹۳۶.....	۱۶۴
بند سوم: عملکرد دیوان دائمی در زمان لازم الاجرا بودن قواعد آیین دادرسی دیوان در سال ۱۹۳۶.....	۱۶۵
گفتار دوم: شرط ارتباط مستقیم در رویه قضایی دیوان بین المللی دادگستری.....	۱۶۶
بند اول: رویه قضایی دیوان در زمان لازم الاجرا بودن قواعد آیین دادرسی دیوان در سال ۱۹۴۶.....	۱۶۶
۱- قضیه پناهندگی.....	۱۶۶
۲- قضیه اتباع آمریکایی در مراکش.....	۱۶۷
بند دوم: رویه قضایی دیوان در زمان لازم الاجرا بودن قواعد سال ۱۹۷۸.....	۱۶۸
۱- قضیه ژنوساید.....	۱۶۸
۲- قضیه سکوهای نفتی.....	۱۷۲
۳- قضیه کامرون علیه نیجریه.....	۱۷۴
۴- قضیه کنگو علیه اوگاندا.....	۱۷۴
گفتار سوم: تأثیر تعهدات عام الشمول در اثبات شرط مستقیم.....	۱۸۰
بند اول: ماهیت تعهدات عام الشمول.....	۱۸۱
بند دوم: عملکرد دیوان در مواجه با تعهدات عام الشمول در دعوى متقابل.....	۱۸۲
بند سوم: نظریه مخالفان موضع دیوان.....	۱۸۴
بند چهارم: نظریه موافقان موضع دیوان.....	۱۸۷
بند پنجم: رد نظریه مخالفان.....	۱۹۰
نتیجه گیری.....	۱۹۱
فهرست منابع.....	۱۹۴